

Att sända live eller att spela in en videopodd, ett föredrag eller en flipp – med Hanouts

Dan Åkerlund
Karlstads universitet
2014-10-12

ATT SÄNDA LIVE ELLER ATT SPELA IN EN VIDEOPODD, ETT FÖREDRAG ELLER EN FLIPP MED HANOUTS

Den här beskrivningen är tänkt till dig som arbetar i skolan och som vill skapa en videoinspelning med god kvalitet. Den här beskrivningen fokuserar på verktyget Hangouts, ett verktyg som primärt är ett videokonferenssystem, men som också kan användas till annat som vi kommer att se. Den produktion som du skapar genom denna beskrivning kan bli en direktsändning eller videoinspelning, eller bådadera, och filmen sparas automatiskt på YouTube. Det kan exempelvis bli ...

- en direktsändning där det bara är du själv som är föreläsare/talare/sångare som hörs och syns och där du kan visa bilder (PowerPoint eller live) med hjälp av en extra dator.
- en sändning från klassrummet med en eller flera kameror
- en diskussion mellan flera personer på nätet

Om du följer den här beskrivningen så sparas filmen på YouTube. Efter inspelningen kan filmen på YouTube antingen ...

- raderas
- behållas som en privat film
- bara de med länken till filmen kan se den
- eller du kan låta den blir indexerad – alltså sökbar på det namn eller inloggning du har på Google eller på det namn eller beskrivning du lagt till den
- laddas ner och redigeras på din dator (iMovie, Pinnacle eller MovieMaker) eller exempelvis på nättjänster som WeVideo. Där kan då bilder tas bort eller läggas till (du kanske har gjort två inspelningar på YouTube, eller laddat upp flera filmer dit, som du vill kombinera och välja bilder från), texter, grafik och förtexter kan läggas till etc. Sedan kan filmen laddas upp till YouTube igen om man vill det.

En film som du skapat på detta sätt kan du sedan dela på din egen blogg, klassbloggen, Facebook eller via Twitter.

Den här beskrivningen handlar om att skapa en film framför en dator med hjälp av datorns inbyggda kamera eller en extern webbkamera. Det finns givetvis många andra sätt att skapa videofilmer, men då krävs i regel mer utrustning. Det här är således ett enkelt sätt att komma igång med egna videoinspelningar i undervisningen. Dessutom har du med hjälp av denna metod också möjlighet att inkludera andra deltagare i filmen, deltagare som kan sitta på andra platser runt om på jorden.

Om du inte har en ny Mac eller annan dator med ett mycket bra ljudkort, bör du också överväga att skaffa ett bättre USB-headset. I ett USB-headset har ljudkortet flyttats ut ur datorn. De problem som tillverkaren har haft med att ljudkort inbyggda i datorerna ofta störs av exempelvis strömförsörjning, hårddiskar och WiFi-enheter, just för att de ljudenheterna sitter för nära dessa andra enheter, blir man av med på detta sätt. Kvaliteten på USB-headset kan dock variera högst avsevärt, och det är inte alltid lätt att få reda på fakta om dem.

VILKA TYPER AV FILMER?

Vilka är då fördelarna med att producera filmer på detta sätt, och vilka är nackdelarna? Vi börjar med några exempel där det går snabbt och enkelt:

- Du har en PowerPoint-presentation och du vill skapa en miniföreläsning där du berättar till PowerPoint-bilderna. Du vill kunna styra om det är PowerPoint-bilden eller du själv som ska synas i bild. Isället för powerpointbilder kan du exempelvis visa webbsidor, kartor eller bilder på GoogleMaps, hur man gör olika saker i en viss programvara etc. Det här kräver två datorer – en där du styr sändningen och där du har en webbkamera och en mikrofon inkopplad, en annan dator där du visar en PowerPoint, webbsidor eller en programvara.
- En variant av detta är att du på dator nummer två har en webbkamera som är riktad mot ett föremål, ett experiment (provrör, magneter, lampor, sladdar ...), en skrivtavla eller ett papper som du använder för att beskriva något
- Du vill göra klassens egen tevesändning där eleverna också har möjlighet att visa stillbilder eller där du växlar till en annan dator med kamera (exempelvis en iPad på ett stativ) där en grupp elever framför något.
- Du och din kollega på en annan skola gör en videoinspelning tillsammans där kanske du eller kollegan använder några av möjligheterna med att kombinera samtalet med stillbilder eller livebilder.
- Du kan leda ett gruppsamtal med en eller upp till åtta andra gäster i en sändning eller inspelningen (max tio datorer totalt), förutsatt att de också har bra uppkoppling, en webbkamera och ett headset; se nedan.

När är det inte lämpligt att använda denna metod?

- När du inte har en bra internetuppkoppling
- När du gör inspelningar utomhus och där en videokamera, mobiltelefon eller en videokamera skulle göra ett bättre jobb
- Där du på förhand vet att det handlar om mycket redigering
- Där det förmodligen krävs många omtagningar

TESTA – DU KOMMER SÄKERT PÅ FLER ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN

Det som beskrivits ovan – och det som beskrivs nedan – går givetvis att använda till många andra typer av produktioner, och rollerna i själva produktionen kan givetvis variera. När du förstår principen kan kanske någon av dina vänner, i samma rum eller på distans, vara föreläsare eller bildproducenter. När du fått allt att fungera kan du säkert komma på ytterligare olika varianter på hur man kan använda tekniken på egen hand.

Det finns många små filmer på YouTube om hur man använder Hangouts. Den här beskrivningen handlar om hur man gör bra inspelningar och använder två eller flera datorer samtidigt. Förhoppningsvis kan den här manualen hjälpa dig att komma igång – utan att det blir svårt.

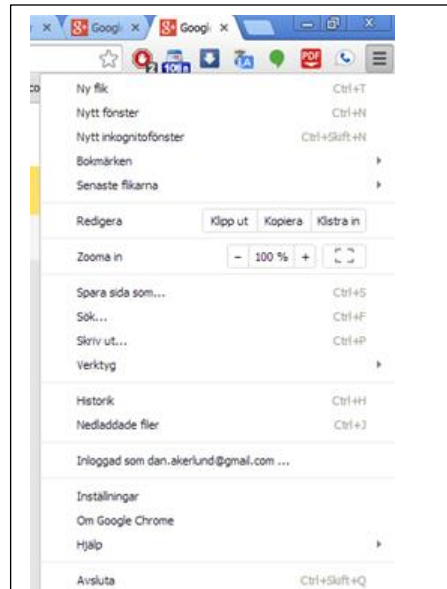
KORT – PUNKT FÖR PUNKT

Den här beskrivningen gäller således om du vill göra en inspelning med egen röst och bild på dig själv och där du samtidigt visar en presentation på en annan dator som du då lägger in i presentationen.

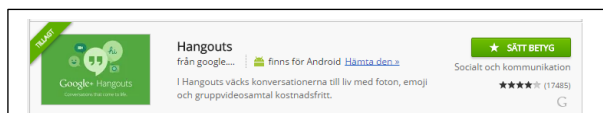
Uppställning och teknik:

- Skaffa först ett G-mail-konto. Då får du automatiskt ett konto för YouTube, G+, Google Calendar, Hangouts etc.
- För att göra en inspelning med en presentation behöver du två datorer¹. Om du kan välja så ska datorn där bilden på dig själv vara den bästa. Om kapaciteten på datorn (exempelvis processorns kapacitet) är för dålig visas rörliga bilder med en sämre bildupplösning och blir helt enkelt suddiga, trots att webbkamerans prestanda kanske är utmärkt.
- En bra webbkamera, ett headset (gärna USB-varianten som då har ett externt ljudkort), alternativt in-ear-lurar om du har en Mac eller en dator med kombinerat uttag (finns också som externt USB-ljudkort). Kontrollera att din mikrofon och ditt ljudkort ger bra ljud*¹. På många datorer störs mikrofonljudet av brum från nätdelen, så att använda datorn med enbart med batterier kan vara ett trick under själva inspelningen.
- Bra uppkoppling mot nätet. Det behöver inte vara extremt snabbt – men stabilt. Hur du kontrollerar om uppkopplingen är stabil finner du en beskrivning på i skriften *Klassen i dialog med omvärlden* – Sök på Google.
- Båda datorerna inkopplade till nätet via sladd (inte trådlöst så kallat WiFi). OBS! på PC räcker det inte med att koppla in en sladd till datorn; du måste aktivt koppla bort det trådlösa nätet. När du startar om datorn blir du automatiskt uppkopplad mot det trådlösa nätet igen. Du kan givetvis testa utan att ha den typen av uppkoppling, det kommer säkert att fungera, men när du gör skarpa produktioner vill du inte ha hack i inspelningen för att ditt lokala trådlösa nät störs av någon anledning.
- Använd Google Chrome som webbläsare. Se till att du är inloggad på Google på Google Chrome*². Lägg till tillägget Hangouts till Google Chrome*³. Inloggning, tillägg, synkronisering av bokmärken etc hittar du om du klickar på de tre vågräta korvarna uppe i högra hörnet på Google Chrome. Under *Verktøy* hittar du bland annat *Tillægg**².
- Skaffa ett G+ konto (du behöver inte bli aktiv på G+). Observera att Hangouts tidigare enbart var textbaserat. Om du söker på Google eller YouTube efter hjälp eller tips kring hur man använder Hangouts – sök då bara efter träffar från januari 2014 och senare.
 - <https://plus.google.com> – adressen till G+
 - <https://plus.google.com/hangouts> – Adressen till infosida på Hangouts

*¹) Ett mycket bra gratisprogram för ljudinspelningar är Audacity (fräckhet på engelska). Programmet är gratis och finns för både Mac och PC – sök på Google. Med hjälp av det programmet kan man, förutom att göra ljudproduktioner av olika slag, också göra olika inspelningar när man använder olika mikrofoner och ljudkort och på så sätt jämföra kvaliteten.

*²) Om man klickar på de tre korvarna uppe i högra hörnet på Google Chrome så får man fram denna meny.

*³) Så här ser tillägget ut som du lägger till i Google Chrome

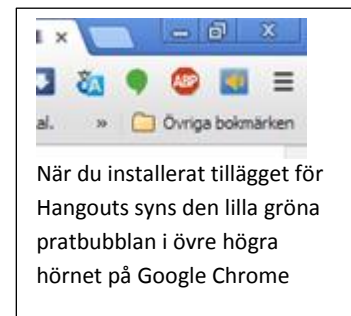
¹ Kom ihåg att det inte blir svårare med två datorer. Två diskmaskiner eller bilar är inte svårare än en ... men båda kan krångla ☺

- Testa Hangouts med någon kompis och undersök alla knappar. Kolla att ljud och bild fungerar bra. (Du kan också använda Hangouts eller Google Voice för att ringa billigt till alla telefoner i världen – men det är en annan historia)

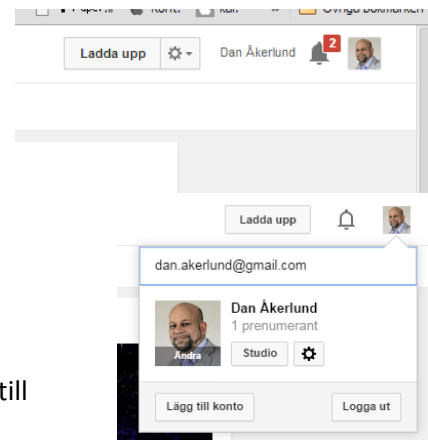
Den dator som har bäst prestanda blir den som du producerar filmen på och som blir värd för sändningen eller inspelningen. Det är här ljud och rörlig bild sänds från och det är här du väljer vilken bild som ska visas på inspelningen. Den andra datorn använder du i det här exemplet bara för att visa skärmen; din Powerpoint, webbsidan eller programvaran. Kanske går det att visa en film genom att visa den på den här datorn också, om det är en snabb dator och uppkopplingen är god. De försök jag gjort är dock inte så lyckade, men det går ju att pröva. Tänk också på upphovsrätten; du måste ha rätt att lägga ut det material du använder i din film.

Starta Hangouts på båda datorerna samtidigt (det grå eller gröna kommatecknet längst upp till höger på Chrome – då ser du din kontaktlista på skärmen).

Starta YouTube i en flik i Chrome på datorn som ska vara värd för sändningen eller inspelningen – här kallad dator nummer 1. Det är förmodligen den dator där du använder din webbkamera under sändningen/inspelningen för att visa en live-bild på dig själv. Uppe till

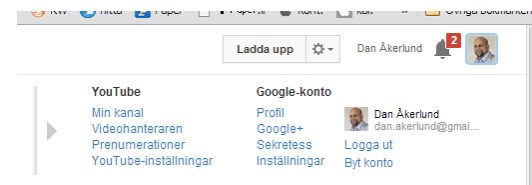
När du installerat tillägget för Hangouts syns den lilla gröna pratbubblan i övre högra hörnet på Google Chrome

*4) I YouTube, klicka på bilden av dig själv – sedan på studio.

höger ser du nu din profilbild från G+ ... klicka på den *4.

Nu ser du följande meny på din skärm (med din profilbild och ditt namn förstås)*5.

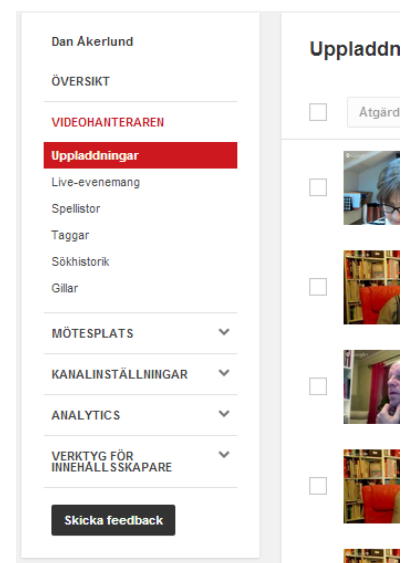

Klicka på Videohanteraren

Figure *5

Till vänster ser du nu följande meny:

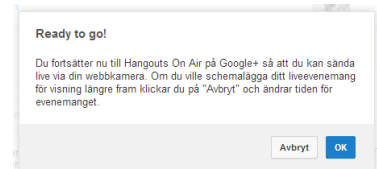
Klicka på Live-evenemang. På skärmen uppe till höger ser du nu en knapp där det står +Nytt liveevenemang ... klicka här.

Följande meny dyker upp på din skärm:

Du skriver en titel på filmen du ska skapa och du ändrar från Offentlig till Olistat

Klicka på Sänd direkt nu. Knappen är missvisande eftersom du inte sänder direkt eller spelar in direkt. I ett senare skede bestämmer du när sändningen eller inspelningen börjar. När du klickat dig förbi skylten *Redy to go* öppnas Hangouts och du ser förhoppningsvis dig själv i rutan. Om inte får du välja webbkamera genom att klicka på kugghjulet längst uppe i fönstret. Här väljer du också vilken mikrofon och hörlur du ska använda.

DATOR NUMMER 2

Nu dyker ditt eget namn upp i listan över kontakter på Hangouts – på dator nummer två. Klicka på kameran vid ditt namn och själva Hangouts-programmet startar. Du får svara några gånger för att även denna dator ska komma med i sändningen eller inspelningen. När det är gjort kan det bli lite rundgång på ljudet och du får nu se till att koppla från mikrofonen och högtalaren på denna dator; du ska ju bara använda den för att visa din PowerPoint, webbkameran, webbsidor eller programvaror genom denna dator.

Slå alltid av mikrofonen på den här datorn med knappen högs upp på skärmen. Se också till att högtalaren är avslagen på denna dator.

Du kan nu bjuda in fler i samtalet om du vill genom dator nummer 1 genom att klicka på den vita figuren med plustecken – men du kan också göra en inspelning på egen hand. När all teknik fungerar är det bara att dra igång sändningen/inspelningen genom dator nummer ett. Kanske sändningen börjar med en textskylt som talat om vad sändningen eller inspelningen ska handla om? Tänk också på att det tar några sekunder innan inspelningen går igång – se informationen på skärmen.

ANDRA ALTERNATIV

Det finns flera andra alternativa möjligheter att sända direkt – till många – på nätet. För dig som vill testa vidare rekommenderar jag att du tittar på Bambuser, som precis som Hangouts också skapar en fil videofil som du kan dela på nätet.

En annan variant där du inte behöver agera själv – vaken med röst eller bild – och ändå få en PowerPoint att bli en film med en talad röst är SlideTalk: <http://www.slidetalk.net/>

Som lärare bör du ju alltid fundera över vilka uppgifter och vilka verktyg som ger mest utdelning i form av ett lärande. I det här dokumentet diskuteras inte detta, men mer kring dessa frågor hittar du på:

- <http://www.ur.se/Tema/Didaktikens-verktyg/Didaktisk-design>
- <http://www.pinterest.com/danakerlund/skola-och-l%C3%A4rande-p%C3%A5-2010-talet>
- <http://www.scoop.it/t/skolit>
- <http://paper.li/danakerlund/1328954711>
- <http://aakerlund.org/wordpress/dan/klassen-i-dialog>

Fördelen med att sprida filmer på nätet, oavsett om det är du eller dina elever som skapat dem, är ju också att andra än just de elever du har kan lära sig något.

Lycka till!

/dan Åkerlund

dan.akerlund@kau.se

dan.aakerlund.org